

به نام آن که جان را فکرت آموخت

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی اتاق عمل شناسنامه درس

عنوان درس: اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب
نوع درس و تعداد واحد: نظری- 2 واحد
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): دانشجویان کارشناسی تکنولوژی اتاق عمل ترم 1
نیمسال تحصیلی: اول 1405-1406
دروس پیش نیاز یا همزمان ندارد
مکان کلاس: زمان کلاس: شنبه 8-10
مدرسین: دکتر اکرم اعرابی- خانم هانیه کرمی- خانم فاطمه مشتاقی
مستول درس: دکتر اکرم اعرابی
زمان حضور در دفتر: دانشکده پرستاری و مامایی- طبقه 1- شماره اتاق 173 (طبق برنامه حضور)
تلفن تماس و ایمیل مستول درس: aarabi@nm.mui.ac.ir - ۳۷۹۲۷۵۷۷

اهداف کلی:

آشنایی با اصول و فنون عملکرد فرد سیار و اسکراب قبل، حین و بعد از عمل

اهداف رفتاری: در سه حیطه دانشی، نگرشی، مهارتی

حیطه دانشی:

- محیط فیزیکی اتاق عمل و قسمت های مختلف آن را بشناسد.
- لباس و آراستگی مناسب برای اطاق عمل را بداند.
- لوازم محافظت شخصی در اتاق عمل را بشناسد.
- آماده کردن اتاق عمل قبل از ایجاد ناحیه استریل را توضیح دهد.
- وظایف فرد سیار را در ارزیابی و مراقبت از بیمار بیان نماید.
- پذیرش بیمار در اتاق عمل و موارد خاص (کودکان و سالمندان و ...) را شرح دهد.
- نحوه نقل و انتقال و پوزیشن دادن به بیمار تحت جراحی را بیان نماید.
- وظایف فرد سیار را در آماده کردن اتاق بیان کند.
- وظایف فرد سیار را پس از اسکراب شدن تیم جراحی بیان کند.
- وظایف فرد سیار را در حین انجام عمل جراحی بیان کند.
- تکنیک های کنترل ناحیه استریل را بیان کند.
- هدف از آماده نمودن پوست را بیان کند.
- لوازم مورد نیاز برای آماده نمودن پوست (پرپ) را بیان کند.
- انواع محلول و تکنیک ها ضد عفونی پوست بیمار را بیان کند.
- نحوه ی درپ کردن بیمار را شرح دهد.

- نمونه جراحی را تعریف کند.
 - نحوه تهیه بافت های نمونه جراحی را توصیف نماید.
 - انواع ظروف نمونه را مشخص کند.
 - نحوه تهیه انواع نمونه ها ویژه را توصیف کند.
 - روش های نگهداری نمونه را مشخص نموده و از هر یک مثال بزنند.
 - وظایف فرد سیار را پس از اتمام عمل جراحی توضیح دهد.
 - اقدامات فرد اسکراب قبل از اسکراب جراحی را توضیح دهد.
 - مراحل اسکراب نمودن دست را شرح دهد.
 - روش های مختلف اسکراب دست ها را توضیح دهد.
 - تکنیک های پوشیدن گاز و دستکش توسط فرد اسکراب را بیان کند.
 - نحوه ی پوشاندن گاز و دستکش توسط فرد اسکراب به سایر اعضای تیم جراحی را شرح دهد.
 - اصول و نحوه ی چیدمان میز ابزار جراحی را را بداند.
 - نحوه رد و بدل کردن وسایل مختلف استریل رو میز جراحی با جراح را نشان دهد.
 - جزئیات فرآیند شمارش ابزار ها، گازها، سوزن ها و سایر موارد را توضیح دهد.
 - انواع نخ های جراحی و تکنیک های بخیه را نام برده و آن ها را توصیف کند.
 - انواع هموستاز و راههای پیشگیری از خونریزی را توضیح دهد.
 - تکنیک های روتین مراقبت بعد از عمل جراحی را شرح دهد.
 - مهارت های ارتباطی در اتاق عمل (ارتباط با بیمار، جراح و همکاران اتاق عمل) را بشناسد.
 - اصول ایمنی در اتاق عمل را (ایمنی تیم جراحی و ایمنی بیمار) شرح دهد.
- حیطه نگرشی:**
- نسبت به رعایت اصول آسپتیک و استریل در تمام مراحل فرایند جراحی احساس مسئولیت نشان دهد.
 - اهمیت ایمنی بیمار و پیشگیری از خطاهای قابل پیشگیری در اتاق عمل را بپذیرد.
 - اهمیت ارتباط موثر در اتاق عمل را بپذیرد.
 - نسبت به یادگیری مستمر و بهبود مهارت های حرفه ای خود در نقش اسکراب و سیار احساس مسئولیت نشان دهد.
 - اهمیت رعایت دستورالعمل ها در حفظ ایمنی جراحی را بپذیرد.
- حیطه مهارتی:**
- لباس و وسایل حفاظت فردی مناسب را مطابق اصول کنترل عفونت انتخاب و استفاده کند.
 - یک میدان استریل را بدون نقض اصول آسپتیک آماده و حفظ کند.
 - در صورت مشاهده نقض استریلیتی اقدام اصلاحی مناسب را انجام دهد.
 - وسایل و لوازم تیم استریل را با حفظ استریلیتی در اختیار آنها قرار دهد.
 - مستندات و ثبت اطلاعات مربوط به فرایند جراحی را به طور صحیح تکمیل کند.

روش تدریس (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

1. سخنرانی تعاملی (پرسش و پاسخ، کوئیز، بحث گروهی و ...)
2. یادگیری مبتنی بر محتوای الکترونیکی تعاملی در صورت نیاز
3. یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
4. کلاس درس وارونه

وظایف فراگیران (در جلسات حضوری، آفلاین و جلسات آنلاین):

1. در جلسات حضوری/ آنلاین با رعایت نظم کلاسی به موقع حضور داشته باشد.
2. حضور فعال در کلاس های حضوری/ آنلاین (مشارکت در پرسش و پاسخ ها)

3. انجام فعالیت‌های یادگیری نظیر انجام تکلیف (حضور/ آفلاین)، شرکت در آزمون و شرکت در بحث‌های گروهی و پاسخدهی سوالات به منزله فعالیت کلاسی محسوب می‌شود.
4. شرکت در آزمونهای مجازی، آزمونک‌های کلاسی، میان‌ترم و پایانه ترم الزامی است.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات حضوری، آفلاین و آنلاین):

- آئین نامه رفتار و پوشش حرفه ای دانشجویان طبق شیوه نامه اجرائی (موجود در سایت دانشکده پرستاری، قسمت معاونت آموزشی، اداره خدمات آموزشی، آیین نامه پوشش حرفه ای) رعایت گردد.
 - بر اساس مصوبه آئین نامه آموزشی نحوه برخورد با غیبت دانشجویان در کلاس به شرح زیر است.
- الف) غیبت در جلسات درس تا سقف مشخص شده در آئین نامه آموزشی مربوطه در صورتی مجاز خواهد بود و مشمول کسر نمره نخواهد گردید که با ارائه مدارک مستند و گواهی معتبر و تأیید شده و با تشخیص مدیر گروه مربوطه مجاز شناخته شود.

ب) نحوه برخورد با غیبت غیر موجه دانشجویان در کلاس درس در سقف کمتر از $\frac{4}{17}$ (چهار هفدهم) بشرح زیر می باشد:

- یک جلسه غیبت غیرموجه قابل بخشش
- دو جلسه غیبت غیرموجه کسر 1 نمره
- سه جلسه غیبت غیرموجه کسر 2 نمره
- چهار جلسه غیبت غیرموجه کسر 4 نمره

ج) در خصوص نحوه برخورد با تعطیلی کلاس (غیر مجاز) که به صورت گروهی انجام می شود به ازای هر جلسه استاد می تواند تا سقف 2 نمره کسر نماید.

بدیهی است غیبت بیش از حد مجاز (4/17) منجر به نمره صفر در درس خواهد بود و در صورت مجاز بودن غیبت‌ها با ارائه مستندات و اخذ موافقت شورای آموزشی دانشکده، موجب حذف درس خواهد شد.

- سیاست‌های مسئول درس در مورد تاخیر و هرگونه تخطی از آیین نامه انضباطی دانشجویان در کلاس درس:
- دانشجویان موظف هستند در زمان مقرر در کلاس حضور یابند و در صورت تأخیر، منطبق با سیاست‌های انضباطی برخورد می شود.
- هرگونه رفتار نامناسب، صحبت‌های نامربوط استفاده نادرست از وسایل الکترونیکی، یا ایجاد مزاحمت در کلاس ممنوع است.
- دانشجویان باید احترام متقابل با استاد و هم‌کلاسی‌ها را رعایت کنند.
- موارد تخطی از سیاست‌های انضباطی ممکن است منجر به تذکر کتبی، کاهش نمره، یا در موارد جدی‌تر، ارجاع به مراجع ذی‌ربط در دانشگاه شود.

شیوه ارزشیابی:

ردیف	عنوان ارزشیابی	نمره از 20
(1)	آزمون میان ترم	8
(2)	آزمون پایان ترم	12
(3)	نمره کل	20

منابع اصلی و محتواهای ضروری یادگیری:

- قدمی احمد، کریمی اشکانه کاوی اسماعیل، قره زاده علی، امینی سعید، اسعدی فرخنده، عباسیان پگاه، حموله طهماسبی فوزیه، تکنولوژی جراحی: اصول و عملکرد، ترجمه کتاب اصول اتاق عمل کوچر فولر، انتشارات کنکاش، ۱۴۰۰
- ساداتی لیلا، گلچینی احسان، اصول و عملکرد فرد سیار و اسکراب، تهران، نشر جامعه نگر ۱۴۰۳.

- *Nancymarie Phillips, Anita Hornacky. Berry & Kohn's Operating Room Technique, 14e 14th Edition (2020). copyright by Mosby an imprint Elsevier Inc. ISBN-13: 978-0323709149, ISBN-10: 0323709149*
- *Association of Surgical Technologists. Surgical Technology for the Surgical Technologist: A Positive Care Approach 5th Edition. (2020) Delmar CENGAGE learning Publishers. ISBN-13: 978-1305956414, ISBN-10: 9781305956414*
- *Jane C. Rothrock. Alexander's Care of the Patient in Surgery, 15e 15th Edition (2019). copyright by Mosby an imprint Elsevier Inc. ISBN-13: 978-0323089425, ISBN-10: 0323089425*

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اصول و عملکرد فرد اسکراب و سیار نیمسال اول 1405-1406 روز و ساعت برگزاری: 8-10 شنبه شماره درس: 514341				
ردیف	تاریخ	عنوان جلسه	امادگی لازم دانشجویان قبل از شروع کلاس/ فعالیت یادگیری	مدرس
۱	405/6/28	آشنایی با محیط فیزیکی و آمادگی های قبل از عمل	-	خانم کرمی
۲		پذیرش بیمار در اتاق عمل و پذیرش موارد خاص	-	دکتر اعرابی
۳	405/7/4	آشنایی با انواع پوزیشن های جراحی و نقل و انتقال بیمار	منطبق با کلاس عملی	خانم کرمی
۴	405/7/11	آشنایی با وظایف فرد سیار قبل، حین و بعد از عمل	منطبق با کلاس عملی	خانم مشتاقی
۵	405/7/18	آشنایی با وظایف فرد اسکراب قبل، حین و بعد از عمل	منطبق با کلاس عملی	خانم کرمی
۶	405/7/25	آماده سازی پوست، پرپ اولیه و ثانویه	منطبق با کلاس عملی	دکتر اعرابی
۷	405/8/2	انواع درپ	منطبق با کلاس عملی	دکتر اعرابی
۸	405/8/9	روشهای اسکراب دستها برای جراحی	منطبق با کلاس عملی	خانم مشتاقی
۹	405/8/16	پوشیدن و پوشاندن گاز و دستکش	منطبق با کلاس عملی	خانم مشتاقی
۱۰	405/8/23	چیدمان میز جراحی، اجرای تکنیکهای حین عمل: رد و بدلا کردن وسایل جراحی، اضافه کردن اقلام و محلولها به فیلد استریل	منطبق با کلاس عملی	خانم کرمی
۱۱	405/8/30	شمارش اقلام جراحی	منطبق با کلاس عملی	دکتر اعرابی
	405/9/7	انواع انسریوز های جراحی	منطبق با کلاس عملی	دکتر اعرابی
۱۲	405/9/14	انواع روش های هموستاز	منطبق با کلاس عملی	خانم مشتاقی
۱۳	405/9/21	مراقبت از نمونه های جراحی	منطبق با کلاس عملی	خانم کرمی
۱۴	405/9/28	انواع بخیه ها و نخ های جراحی	منطبق با کلاس عملی	دکتر اعرابی
۱۵	405/10/5	ایمنی در اتاق عمل و مستندسازی	منطبق با کلاس عملی	دکتر اعرابی
۱۶	405/10/12	روتین های بعد از عمل، پانسمان زخم و مراقبت از درنه ...	منطبق با کلاس عملی	خانم کرمی
۱۷	405/10/19	ارتباط در اتاق عمل	-	خانم مشتاقی

لینک کلاس مجازی:

تاریخ امتحان میان ترم: متعاقبا اعلام خواهد شد.

تاریخ امتحان پایان ترم(بر اساس تقویم آموزش)